

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13C/113/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6113231486
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriel Slobodník
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2015:6113231486.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudcom JUDr. Gabrielom Slobodníkom v právnej veci navrhovateľa Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava, Karadžičova 8, IČO: 35 831 154, v konaní zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Bratislava, Karadžičova 8, proti odporcom 1/ V. S., J.. XX. XX. XXXX, J. G. H. XX/XX, t.č. na neznámom mieste, št. občanovi SR, v konaní zastúpenom opatrovníčkou D. K., súdnou tajomníčkou Okresného súdu Zvolen, 2/ V. S.F., J.. XX. XX. XXXX, G. H. XX/XX, št. občanovi SR, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcov VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, Šafárikovo nám. 7, Bratislava, IČO: 42 362 962, v konaní zastúpenom JUDr. Bohdanom Jakubisom, advokátom so sídlom Dobrovičova 13, Bratislava, o zaplatenie 5 167,80 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd návrh navrhovateľa **z a m i e t a**.

Súd odporcom 1/ a 2/ náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy právneho zastúpenia vo výške 874,47 Eur, na účet právneho zástupcu JUDr. Bohdana Jakubisa, vedený v Tatra banke, a.s., číslo účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX, a to v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom doručeným na súd dňa 11. 11. 2013 domáhal voči odporcom 1/, 2/ spoločne a nerozdielne zaplatenia sumy 5 167,80 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 4 406,15 Eur od 15. 03. 2013 do zaplatenia a náhrady trov konania titulom neuhradených splátok úveru zo zmluvy o splátkovom úvere uzatvorenej dňa 23. 03. 2005 medzi právnym predchodcom navrhovateľa (Slovenská sporiteľňa, a.s.) a odporcami v postavení dlžníkov.

Navrhovateľ návrh odôvodnil tým, že pohľadávku voči odporcom nadobudol na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 28. 03. 2013, ktorú uzatvoril s postupcom Slovenská sporiteľňa, a.s., Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, IČO: 00 151 653 (ďalej „postupca“). Postupca a odporcovia uzatvorili dňa XX. XX. XXXX zmluvu č. XXXXXXXXXXX, ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky (ďalej „VOP“). Na základe uvedenej zmluvy postupca poskytol odporcom úver s dohodnutou výškou ročnej úrokovej sadzby 12,15 % ročne, ktorý sa odporcovia zaviazali uhradiť formou pravidelných mesačných splátok do 20. 03. 2015. V rozpore so zmluvnými dojednaniami, odporcovia svoj záväzok uhrádzať pravidelné mesačné splátky úveru neplnili riadne a včas, čím nastal prípad porušenia podmienok úverovej zmluvy podľa ust. čl. 7.6, bod 7.6.1 písm. a) VOP. Vzhľadom na trvajúce omeškanie odporcov, právny predchodca navrhovateľa listom zo dňa 22. 02. 2013 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru v súlade s čl. 7.6 bod 7.6.1 VOP, čím sa pohľadávka z úverovej zmluvy v celkovej výške 5 527,06 Eur, pozostávajúca z nesplatených častí úveru v sume 4406,15 Eur, nesplatených úrokov v sume 710,82 Eur

do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti a nezaplatených poplatkov za správu úveru v sume 50,83 Eur do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, stala splatnou v celom rozsahu. Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru bolo odporcom doručené dňa 04. 03. 2013. Odporcovia svoj záväzok v poskytnutej lehote do 14. 03. 2013 nezaplatili, od 15. 03. 2013 sú v omeškaní so zaplatením pohľadávky z úverovej zmluvy a navrhovateľ si voči nim uplatnil zákonný úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 4 406,15 Eur od 15. 03. 2013 až do zaplatenia.

Odporcovi 1/, ktorého pobyt sa súdu nepodarilo zistiť, bola podľa § 29 O.s.p. ustanovená za opatrovníčku v konaní D. K., súdna tajomníčka Okresného súdu Zvolen, ktorá sa k návrhu nevyjadřila.

Odporca 2/ na pojednávaní uviedol, že úver sa bral kvôli nemu, avšak jeho finančná situácia je taká, že nevie dlh splatiť. Má viacero exekúcií, zablokovaný účet, ku ktorému nemá prístup niekoľko rokov, býva u starej mamy spolu s priateľkou a v podstate žijú z jej peňazí. Namietal výšku dlhu, pretože úver bol braný na sumu 150 000,- Sk a nejaká časť sa splácala. Navrhol splácanie dlhu v splátkach v rozsahu nejakých 20,- Eur mesačne. Uviedol, že náhradu trov konania si neuplatňuje.

Vedľajší účastník, ktorý vstúpil do konania na strane odporcov, v písomných vyjadreniach zo dňa 20. 10. 2014 a zo dňa 08. 04. 2015 vzniesol námietku premlčania celého práva navrhovateľa. Poukázal na to, že Občiansky zákonník ustanovuje objektívny začiatok plynutia premlčacej doby dňom, keď sa právo mohlo po prvý raz uplatniť na súde, pričom ide o objektívnu možnosť vykonať právo bez zreteľa na to, či oprávnená osoba (veriteľ) subjektívne o svojom práve vedela alebo nie. Možnosť vykonať právo prvý raz nastáva v okamihu, keď sa veriteľ môže oprávnenne domáhať na súde splnenia záväzku. Je to časový moment, keď sa subjektívne právo transformuje do nároku oprávneného. Právo mohlo byť prvýkrát vykonané vtedy, ak je spôsobilé na podanie žaloby. Ak veriteľ môže vyvolať splatnosť dlhu sám, potom môže svoje právo aj vykonávať. Súdna prax vyvodzuje, že prvá objektívna možnosť vykonania práva je okamihom, keď veriteľ mohol najskôr o splnenie požiadať. V danom prípade mohol veriteľ zosplatiť úver už v prípade, že odporcovia boli v omeškaní so splnením jednej splátky o viac ako 10 dní. Od tohto momentu zároveň začala plynúť premlčacia lehota. Vedľajší účastník namietal aj aktívnu legitimáciu navrhovateľa v konaní z dôvodu, že nepreukázal existenciu pohľadávky v čase jej postúpenia, a že bola spôsobilá na postúpenie podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách č. 483/2001 Z. z. Pre absenciu úverového účtu alebo iného dôkazu o bezhotovostnej operácii v prospech účtu dlžníka nemožno považovať za dokázanú existenciu pohľadávky navrhovateľa zo zmluvy o úvere, a ani požiadavku 90 dňového omeškania odporcov s niektorou splátkou, ako ani to, že by boli odporcovia písomne vyzvaní na splnenie svojho záväzku zo zmluvy. V dôsledku toho nemožno považovať za dokázané, že toto postúpenie je platné, a že navrhovateľ je oprávnený pohľadávku voči odporcom uplatňovať na súde. Poukázal aj na porušenie spotrebiteľského práva, pretože nemožno jedným oznámením upozorniť dlžníka, že je v omeškaní, a zároveň tým istým oznámením vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, pretože je to v rozpore s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Na základe uvedeného vedľajší účastník navrhol, aby súd návrh v celom rozsahu zamietol a zaviazal navrhovateľa na náhradu trov konania vedľajšieho účastníka.

Navrhovateľ v písomnom vyjadrení k podaniu vedľajšieho účastníka uviedol, že v zmysle čl. 7.6 VOP mal právny predchodca navrhovateľa právo, nie povinnosť vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, ak je klient v omeškaní so splácaním jednej splátky istiny alebo úrokov trvaní viac ako 10 dní. Vzhľadom na trvajúce omeškanie odporcov s platením zmluvne dohodnutých splátok úveru právny predchodca navrhovateľa vyhlásil mimoriadnu splatnosť poskytnutého úveru v súlade s bodom 7.6.1 VOP ku dňu 21. 02. 2013. Nakoľko odporcovia neplnili v lehote poskytnutej v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, t.j. do 14. 03. 2013, od 15. 03. 2013 sú v omeškaní s úhradou svojho dlhu a podľa navrhovateľa až od tohto okamihu začala plynúť premlčacia doba na uplatnenie práva. Navrhovateľ má vzhľadom na uvedené za to, že návrh podal pred uplynutím premlčacej doby, preto na ňom trvá v celom rozsahu. Ďalej navrhovateľ predložil výpis z úverového účtu a uviedol, že úverová zmluva obsahuje všetky náležitosti v zmysle § 4 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase jej uzatvorenia, preto neexistuje žiaden dôvod pre označenie úveru za bezúročný a bez poplatkov.

Súd vo veci nariadil pojednávanie na 27. 10. 2015, na ktoré sa nedostavil navrhovateľ, ani jeho právny zástupca, ani vedľajší účastník, ktorí svoju neúčast' ospravedlnili. Taktiež sa nedostavila opatrovníčka odporcu 1/, ktorá svoju neúčast' neospravedlnila. Vzhľadom na uvedené, súd prejednal vec v ich neprítomnosti v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p.

Súd vykonal dokazovanie zmluvou o splátkovom úvere zo dňa XX. XX. XXXX, dohodou o zabezpečení úveru životným poistením, všeobecnými obchodnými podmienkami, Sadzobníkom poplatkov a náhrad Slovenskej sporiteľne, a.s., výpisom obrátov na úverovom účte, vyčíslením riadnych úrokov a vyčíslením poplatkov, oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 22. 02. 2013, oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 05. 04. 2013, písomnými vyjadreniami právneho zástupcu navrhovateľa a právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, vylúčením odporcu 2/ a zistil tento skutkový stav:

Dňa XX. XX. XXXX došlo k uzatvoreniu zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX medzi právnym predchodcom navrhovateľa (Slovenská sporiteľňa, a.s.) a odporcami v postavení dlžníkov. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie splátkového úveru vo výške 150 000,- Sk (4 979,08 Eur) s úrokom 11,10 % ročne v deň podpisu zmluvy, za spracovateľský poplatok 3000,- Sk splatný v deň podpisu zmluvy. Odporcovia sa úver zaviazali splatiť v 120 mesačných splátkach vo výške 2 140,- Sk (71,03 Eur), splatných k 20. dňu v mesiaci, so splatnosťou prvej splátky dňa 20. 04. 2005 a konečnou splatnosťou úveru dňa 20. 03. 2015, pri RPMN 5,64 % (čl. IV bod 5 zmluvy). Súčasťou zmluvy sú všeobecné obchodné podmienky (čl. V bod 3 zmluvy)

Podľa bodu 7.6.1 písm. a) VOP, ak dôjde k porušeniu akejkoľvek zmluvnej povinnosti alebo zmluvného dojednania zo strany klienta alebo ak je klient v omeškaní so splatením jednej splátky istiny alebo úrokov, ktoré trvá viac ako 10 dní, banka je oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t.j. požadovať splatenie pohľadávky zo zmluvy o úvere a klient je povinný splatiť pohľadávku zo zmluvy o úvere v lehote, ktorú banka určí v oznámení o mimoriadnej splatnosti.

Listom zo dňa 22. 02. 2013 právny predchodca navrhovateľa oznámil odporcom vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru v zmysle bodu 7.6.1 VOP ku dňu 21. 02. 2013 a zároveň ich vyzval na úhradu pohľadávky zo zmluvy o úvere, ktorá ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti predstavovala sumu 5 527,06 Eur, a to do 10 dní od prevzatia oznámenia. Predmetné oznámenie bolo doručené odporcovi 1/ dňa 04. 03. 2013, odporca 2/ zásielku neprevzal v odbernej lehote.

Z prehľadu transakcií na úverom účte (č. I. 161 až 172 spisu) ako aj z písomného vyjadrenia navrhovateľa vyplýva, že z úveru vo výške 150 000,- Sk bola v deň uzatvorenia úverovej zmluvy, t.j. dňa XX. XX. XXXX, po odrátaní spracovateľského poplatku vo výške 3 000,- Sk, reálne vyplatená suma 147 000,- Sk (4 879,50 Eur). Úver nebol riadne splácaný. Od uzatvorenia zmluvy do 31. 10. 2011 boli vykonané úhrady spolu vo výške 4 081,69 Eur, započítané na istinu, úroky, poplatky, úroky z omeškania. Posledná úhrada je z 31. 05. 2010, následne už odporcovia na základe predložených listín nič neuhradili.

Podľa tvrdenia navrhovateľa na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej dňa XX. XX. XXXX medzi spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a.s. ako postupcom a navrhovateľom ako postupníkom, postupca postúpil na navrhovateľa pohľadávku voči odporcom z titulu nesplateného úveru č. XXXXXXXXXXXX. Predmetná zmluva o postúpení pohľadávok nebola predložená.

Z oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa XX. XX. XXXX vyplýva, že Slovenská sporiteľňa, a.s. postúpila navrhovateľovi pohľadávku z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX vo výške 5 607,50 Eur s príslušenstvom zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 28. 03. 2013 a túto skutočnosť oznámila odporcom predmetným listom.

Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

Podľa § 23a ods. 2 zákona č. 634/1992 Zb. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa osobitného predpisu, sa primerane použijú ustanovenia tohto predpisu. Podľa poznámky pod čiarou sa týmto osobitným predpisom myslí Občiansky zákonník.

Podľa § 53 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej „OZ“), spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Podľa § 53 ods. 4 OZ (v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy) neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1, 2 OZ (v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy) zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 25 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak. Zmluva o splátkovom úvere je z 23. 03. 2005, preto sa aplikuje zákon 258/2001 Z.z. v znení účinnom do 30. 06. 2006.

Podľa § 2 písm. b) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení účinnom do 30. 06. 2006, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom do 30. 06. 2006, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom do 30. 06. 2006 zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä
a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť,
g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa § 4 ods. 5 zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom k 30. 06. 2006, od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok a poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 524 ods. 1, 2 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách (v znení účinnom v čase postúpenia) ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že medzi právnym predchodcom navrhovateľa (Slovenská sporiteľňa, a.s.) ako veriteľom - bankou a odporcami ako dlžníkmi bola dňa 23. 03. 2005 uzatvorená Zmluva o splátkovom úvere, ktorá je vzhľadom na povahu zmluvných strán zmluvou spotrebiteľskou (v zmysle § 23a zákona č. 634/1992 Zb.), ktorú je potrebné posudzovať v režime Občianskeho zákonníka ale aj zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa.

Súd preskúmaním zmluvy zistil, že neobsahuje náležitosti v zmysle § 4 ods. 2 písm. a/, g/ zákona č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom do 30. 06 2006, t.j. sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, a taktiež v zmluve je nesprávne uvedený údaj ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN), čo má v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe súdov za následok ako keby RPMN nebola uvedená (napr. rozsudok Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/143/2012 zo dňa 30. 01. 2013). Ak RPMN vyjadruje náklady, ktoré vzniknú spotrebiteľovi v súvislosti s poskytnutím úveru, medzi ktoré patrí aj zmluvný úrok reprezentujúci výšku odplaty za poskytnutie úveru, možno logickým výkladom dospieť k záveru, že údaj o RPMN (celkové náklady) nemôže byť nižší, ako zmluvný úrok reprezentujúci výšku odplaty za poskytnutie úveru, ku ktorému je nutné pripočítať aj ďalšie náklady spotrebiteľa spojené s poskytnutím úveru. V predloženej zmluve zo dňa 23. 03. 2005 bol zmluvný úrok dohodnutý na 11,10 % p.a. v deň podpisu zmluvy, a RPMN na 5,64 % (č.l. 9 čl. IV bod 5 zmluvy), čo predstavuje cca polovicu zmluvného úroku. Aj uvedené svedčí o nesprávnosti údajov RPMN v zmluve. Vzhľadom na uvedené je úver bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom do 30. 06. 2006.

Z výpisu účtu mal súd preukázané, že odporcom bola vyplatená suma 147 000,- Sk (4 879,50 Eur) a odporcovia zaplatili (sčítaním čiastkových úhrad) celkom 4 081,69 Eur, ktorú sumu započítal súd z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru na istinu, preto dlh odporcov predstavuje 797,81 Eur s príslušenstvom.

Vzhľadom k tomu, že vedľajší účastník na strane odporcov vzniesol námietku nedostatku aktívnej legitímácie navrhovateľa, námietku premlčania, a taktiež nedodržanie postupu v zmysle § 53 ods. 9 OZ pri zosplatnení úveru, súd sa zaoberal dôvodnosťou týchto námietok a tým aj dôvodnosťou návrhu.

V prejednávanej veci sa navrhovateľ ako postupník domáha voči odporcom v postavení dlžníkov zaplata sumy 5 167,80 Eur príslušenstvom, pričom sa jedná o pohľadávku, ktorú mal nadobudnúť na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa XX. XX. XXXX od postupcu Slovenská sporiteľňa, a.s., ktorá je bankou. Podľa špecifikácie odovzdanej pohľadávky (č.l. 4 spisu) predstavovala pohľadávka navrhovateľa ku dňu postúpenia sumu 5 607,50 Eur, z toho istina 4 406,15 Eur, úroky 1150,52 Eur, poplatky 50,83 Eur.

Aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - navrhovateľovi ním uplatňované právo (nárok) respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane navrhovateľa) alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane odporcu) je imanentnou súčasťou súdneho konania (viď rozsudok NS SR sp. zn. 2Cdo 205/2009 z 29. 06. 2010). Vecná legitímácia sa na začiatku konania tvrdí. Súd návrhu vyhovie len vtedy, ak navrhovateľ preukáže, že má subjektívne právo na plnenie od odporcu uplatnené v konaní. V opačnom prípade súd návrh zamietne so záverom o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie navrhovateľa.

Postúpenie pohľadávky (cesia) je všeobecne upravené v § 524 OZ a spočíva v tom, že do existujúceho záväzku namiesto doterajšieho veriteľa (postupcu) vstúpi nový veriteľ (postupník) na základe zmluvy uzatvorenej medzi nimi. Postúpením pohľadávky teda dochádza k zmene v osobe veriteľa tak, že novým veriteľom sa stane postupník a nadobúda pohľadávku s príslušenstvom a právami s ňou spojenými. Pri tzv. bankových úveroch, kde postupcom je banka, však ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách poskytuje dlžníkom zákonnú ochranu pred zhoršením ich situácie v záväzkovom vzťahu z bankového úveru, keď pre platné postúpenie pohľadávky z banky inej osobe, ktorá nie je bankou sa vyžaduje súčasné splnenie týchto podmienok: 1/ klient nesplnil riadne a včas, čo i len časť svojho

splatného záväzku voči banke, 2/ omeškanie klienta trvá nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní, 3/ na zaplatenie omeškaného peňažného záväzku bol klient písomne vyzvaný, 4/ od tejto výzvy uplynulo do času postúpenia pohľadávok viac ako 90 kalendárnych dní, 5/ odporcovia ako dlžníci v čase od výzvy po postúpenie pohľadávok neplnili veriteľovi.

Pokiaľ ide o prvú podmienku, zámer zákonodarcu umožniť postúpiť len pohľadávku po splatnosti je obsiahnutý v dôvodovej správe k zákonu o bankách, kde sa v osobitnej časti k § 92 uvádza: „V odseku 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nespĺčanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (pozn. pôvodný odsek 7 sa stal odsekom 8 po novelizácii zákonom č. 552/2008 Z.z.). Banka má teda právo postúpiť časť úveru (dospelé splátky) alebo pohľadávku z celého úveru (ak v súlade so zákonom a obchodnými podmienkami pristúpi k ukončeniu úverového vzťahu a vyhlási predčasnú splatnosť úveru pred jeho postúpením). Vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru je výlučným oprávnením banky, nie postupníka (viď rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Co/203/2015 zo dňa 19. 05. 2015).

V konaní mal súd preukázané, že dňa 28. 03. 2013 bola uzatvorená zmluva o postúpení pohľadávok medzi postupcom Slovenská sporiteľňa, a.s. a navrhovateľom ako postupníkom, ktorej predmetom bolo aj postúpenie pohľadávky voči odporcom zo zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 23. 03. 2005. Navrhovateľ tvrdil, že Slovenská sporiteľňa, a.s. vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru zo zmluvy o splátkovom úvere v súlade s bodom 7.6.1 VOP oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 22. 02. 2013. Postúpenie pohľadávky Slovenská sporiteľňa, a.s. oznámila odporcom listom zo dňa 05. 04. 2013. Podľa § 53 ods. 9 OZ ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 (žiadať zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky) najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Realizáciu upozorňujúcej výzvy pred zosplatením navrhovateľ nepreukázal, následkom čoho je neplatnosť predčasného zosplatenia úveru pre rozpor so zákonom v zmysle § 39 OZ..

Vzhľadom k tomu, že k platnému predčasnému zosplateniu úveru nedošlo, vychádzajúc z § 92 ods. 8 zákona o bankách, dôvodovej správy k nemu, ako aj ustálenej rozhodovacej praxe súdov, súd dospel k záveru, že banka v danom prípade nemohla na navrhovateľa postúpiť pohľadávku z celého úveru, ale iba pohľadávku zodpovedajúcu aktuálnemu dlhu odporcov s ktorým boli napriek písomnej výzve banky dlhšie ako 90 dní v omeškaní. Ak bola predmetom postúpenia pohľadávka vo výške 5 607,50 Eur, je zrejmé, že SLSP, a.s. ako banka postúpila zmluvou zo dňa 28. 03. 2013 navrhovateľovi ako nebankovej inštitúcii aj splátky nezročné, hoci k predčasnej splatnosti úveru nedošlo.

Pokiaľ ide o tretiu, štvrtú podmienku postúpenia pohľadávky banky na nebankovú inštitúciu, z oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 22. 02. 2013 vyplýva, že právny predchodca navrhovateľa zároveň vyzval odporcov na splatenie dlhu (celého nielen dospelých splátok úveru), pričom k postúpeniu pohľadávky došlo zmluvou zo dňa 28. 03. 2013, t.j. pred uplynutím 90 kalendárnych dní od výzvy dlžníkov na zaplatenie omeškaného záväzku.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd dospel k záveru, že navrhovateľ nie je aktívne vecne legitimovaný na uplatnenie nároku, ktorý je predmetom konania, preto návrh v celom rozsahu zamietol. Navrhovateľ nepreukázal, že úver bol zosplatený v súlade s § 53 ods. 9 OZ, v dôsledku čoho na neho mohli byť postúpené len splatné splátky úveru, čo nebolo preukázané. Taktiež navrhovateľ nepreukázal, že od výzvy dlžníkov na plnenie po postúpenie pohľadávky uplynulo viac ako 90 kalendárnych dní. Zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 28. 03. 2013 je teda neplatný právny úkon v zmysle 39 OZ pre jeho rozpor so zákonom (§ 92 ods. 8 zákona o bankách).

Súd sa ďalej zaoberal námietkou premlčania.

Podľa § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. ochrane spotrebiteľa, orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Súd má za to, že hoci je zmluva o splátkovo úvere zo dňa 23. 03. 2005 úverovou zmluvou, ktorá sa v zmysle § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka (resp. § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka v čase uzatvorenia zmluvy) považuje za tzv. absolútny obchod, vzhľadom na povahu zmluvných strán je zároveň zmluvou spotrebiteľskou (v zmysle § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb.), preto je súd v zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. ex offo povinný pri uplatnení nároku z takejto zmluvy skúmať, či navrhovateľom uplatnený nárok nie je premlčaný. Súd pritom vychádza z príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré sú pre spotrebiteľa priaznivejšie a to aj so zreteľom na ust. § 54 ods. 1, 2 OZ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, § 52 ods. 2 veta tretia OZ účinného od 01. 04. 2015 ako aj rozhodovaciu prax súdov (napr. rozsudok Krajského súdu Trenčín sp. zn. 5Co/223/2014 zo dňa 29. 10. 2014). V konaní bolo preukázané, že odporcovia sa úver zaviazali vrátiť v 120 mesačných splátkach splatných k 20. dňu v mesiaci, so splatnosťou prvej splátky dňa 20. 04. 2005 a poslednej dňa 20. 03. 2015. Keďže návrh bol doručený na súd dňa 11. 11. 2013 a v zmysle § 103 OZ všeobecná 3- ročná premlčacia doba jednotlivých splátok plynie odo dňa ich zročnosti, premlčané sú všetky splátky splatné pred 11. 11. 2010.

O trovách konania súd rozhodoval podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. Odporcovia nepodali návrh na náhradu trov konania, preto im súd náhradu trov konania nepriznal. Základom pre rozhodnutie o trovách vedľajšieho účastníka bolo vyčíslenie trov právneho zastúpenia obsiahnuté vo vyjadrení vedľajšieho účastníka zo dňa 08. 04. 2015 (č.l. 154 a nasl. spisu). Vedľajší účastník si uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia v sume 894,78 Eur, z toho 566,91 Eur ako vedľajší účastník odporcu 1/ a 327,87 Eur ako vedľajší účastník odporcu 2/ za 3 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, vyjadrenie vo veci samej zo dňa 20. 10. 2014, dopĺňujúce vyjadrenie zo dňa 08. 04. 2015). Trovy právneho zastúpenia vo výške 566,91 Eur pozostávajú z tarifnej odmeny v zmysle § 10 ods. 1 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. á 180,93 Eur za každý úkon, k tomu režijný paušál 3 x 8,04 Eur za úkony v roku 2014. Trovy právneho zastúpenia vo výške 327,87 Eur pozostávajú zo zníženej tarifnej odmeny o 50 % v zmysle § 13 ods. 2 vyhlášky á 101,25 Eur za každý úkon, k tomu režijný paušál 3x 8,04 Eur.

Súd považuje uvedené úkony za účelné, avšak trovy právneho zastúpenia neboli priznané v uplatnenej výške. Podľa § 13 ods. 2 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. základná sadzba tarifnej odmeny sa zníži o 50%, ak ide o spoločné úkony pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb. V danom prípade pri hodnote veci 5 167,80 Eur, predstavuje 1 tarifnej odmeny sumu 94,48 Eur, nie 101,25 Eur ako si uplatnil vedľajší účastník, preto po znížení odmeny patrí vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu 2/ náhrada trov právneho zastúpenia vo výške 307,56 Eur. Celkom súd priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 874,47 Eur (566,91 Eur + 307,56 Eur) podľa § 10 ods. 1, § 13 ods. 2, § 13a ods. 1 písm. a), c), § 16 ods. 3 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Súd v zmysle § 149 ods. 1 O.s.p. uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka na účet jeho právneho zástupcu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v štyroch vyhotoveniach na Okresný súd Banská Bystrica.

V odvolaní musí byť uvedený, kto ho robí, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu ho napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup okresného súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť), uviesť dátum a podpis. Odvolanie treba predložiť v štyroch rovnopisoch, inak

súd zhotoví na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy,
- d) súd prvého stupňa dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam na základe vykonaných dôkazov,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a - sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p., odvolateľ bez svojej viny nemohol predložiť alebo označiť dôkazy do rozhodnutia súdu prvého stupňa),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa zákona 233/1995 Z. z. a noviel - Exekučný poriadok.